Den femte olympiaden invigs på Riksidrottsmuseet

Det sägs att OS i Stockholm 1912 räddade de moderna olympiska spelen. På lördag 31 mars öppnar Riksidrottsmuseet utställningen Den femte Olympiaden för att fira det 100-åriga jubileet. Samtidigt passar man i utställningen på att jämföra spelen i Stockholm med stundade OS i London.

Kärt barn har många namn. Den femte Olympiaden, Solskensolympiaden eller det officiella Olympiska Spelen i Stockholm 1912. Ordet Olympiad innebar under antiken tiden mellan två olympiska spel och etymologiskt är det alltså fel att kalla ett OS för olympiad. Men redan i det moderna OS barndom användes begreppet om själva spelen. OS i Stockholm 1912 utgjorde inget undantag.

- Att spelen kom att kallas Solskensolympiaden beror på flera saker. Det var det dittills mest välarrangerade spelen med flest antal deltagare från flest antal länder. Sverige blev bästa nation med 24 guld, 23 silver och 17 brons och solen bokstavligen sken från en klarblå himmel under tävlingarna, berättar Karl Örsan på Riksidrottsmuseet.

De första moderna olympiska spelen hade inte fått det genomslag Internationella Olympiska Kommittén hoppats på. Förväntningarna på spelen i Stockholm var därför stora. Många menar att det väl genomförda arrangemanget räddade framtiden för fortsatta spel. Sverige var rustat för en stor idrottsfest. Föreningsbildande hade ökat under decenniets första år. Nordiska Spelen, internationella vinteridrottstävlingar, hade arrangerats i Stockholm sedan 1901.

Utställningen Den femte olympiaden berättar i ord, bild och film om bakgrunden och förutsättningarna för OS i Stockholm 1912. Den beskriver de svenska framgångarna men också politiska komplikationer och den orättfärdiga diskvalificeringen av vinnaren i fem- och tiokampen, amerikanen Jim Thorpe.

- Naturligtvis berättar vi om myten om japanen som försvann i maratonloppet, men också om idrotterna som försvann. Till exempel stående längdhopp som greken Tsiklitiras vann på imponerande 3 meter och 37 centimeter. Besökaren kan själv pröva att slå det resultatet, säger Karl Örsan.

I utställningen jämförs Den femte olympiaden med OS i London som invigs den 27 juli. Av 28 deltagande nationer 1912 är siffran nu upp i över 200. Antalet aktiva har ökat från cirka 2 500 till över 10 000. Under OS i Stockholm deltog 53 kvinnor. I London beräknas fler damer är herrar tävla. Vad kostade biljetterna till öppningsdagen av OS i Stockholm 1912, och vad kostar motsvarande dag i London 2012?

Utställningen Den femte olympiaden pågår året ut. I anslutning till den genomförs en mängd olika program. Under våren erbjuder Riksidrottsmuseet gratis stadsvandringar kring Stadion. Den intresserade kan även anmäla sig till guidade bussturer som tar er runt till olika platser i staden där spelen genomfördes.

DEN FEMTE OLYMPIADEN pågår från den 31 mars tom 30 nov 2012.

www.riksidrottsmuseet.se
www.arenahundra.se

RIKSIDROTTSMUSEET